

[Chr. Ernst Christensen.]

Midler nok. Vi udbyder stadig Jord fra Domænerne, og det er store og gode Brug, større og bedre end i nogen anden Egn af Landet, men vi har endnu ikke kunnet afsætte denne Jord til kvalificerede Ansøgere, til Trods for at vi nu faar Folk derned fra det øvrige Land i noget større Antal. Vi opretter Husmandsbrug efter Loven af 29. Marts 1924, særlig i Tønder Amt, hvor der i Aar bliver oprettet henvend 20 nye Brug. Her er Jord nok, og Midlerne har ikke kunnet bruges. Skal der ske en øget Udstykning med Muligheder for at hjælpe paa de vanskelige Erhvervsforhold, maa det efter min Mening være ad de Veje, som er angivet i det Forslag, der er fremsat af den højtærede Landbrugsminister, og som ligger saa nær op ad det, som det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen har foreslaaet. Jeg vil haabe, at Rigsdagspartierne kan finde hinanden paa dette Lovforslags Grund, og haabe, at det maa faa en let og hurtig Gang igennem dette høje Ting.

J. P. Nielsen: Det af den højtærede Landbrugsminister fremsatte Lovforslag gaar som allerede nævnt ud paa at oprette mindre Gaardbrug i den vestlige Del af Sønderjylland. Jeg vil straks sige, at nogen Betydning i Retning af at fremme en større Befolkningstæthed, vil Lovforslaget neppe kunne faa. Naar der skal bruges 35 000 Kr. til hvert af de Brug, der er Tale om at oprette her, saa siger det sig selv, at Antallet af nye Brug vil blive i allerhøjeste Grad begrænset, ogsaa af den Grund, at hver af dem, der skal komme i Besiddelse af saadanne Brug, skal eje mindst 8 000—10 000 Kr. Nu er det jo rigtigt, hvad den ærede foregaaende Taler (Chr. Ernst Christensen) har sagt, at Sønderjylland er tyndt befolket, og der er ogsaa forholdsvis færre Hjem paa Landet i Sønderjylland end i den øvrige Del af Landet, men det er ikke den Slags Brug, der her er Tale om, som Sønderjylland er særlig fattigt paa. Jeg har her en Statistik over Forholdet mellem Landejendomme i Sønderjylland og i den øvrige Del af Landet — den er ganske vist optaget i 1920 — og den viser, at Smaabrugene, de, hvis Ejendoms-skyld er under 10 000 Kr., kun udgjorde 22,7 pCt. af samtlige Landejendomme i Sønderjylland, medens de samme Smaa- ejendomme i hele Landet udgjorde 36,8 pCt., og disse Ejendommers Vurderingssum udgjorde i Sønderjylland kun 4,6 pCt. af samtlige Landejendommers Vurderingssum, medens de i den øvrige Del af Landet ud-

gjorde 9,6 pCt. Det vil altsaa sige, at der ikke er halvt saa megen Jord paa Smaa- folks Hænder i Sønderjylland som i den øvrige Del af Landet. Ejendomme af den Størrelse, som der her er tænkt paa, altsaa Ejendomme med en Ejendomsskyldværdi fra 10 000—50 000 Kr., udgjorde i Sønder- jylland 57,5 pCt. af samtlige Landejendomme, medens de i den øvrige Del af Landet kun udgjorde 52 pCt. Kommer vi til de store Ejendomme, er Sønderjylland langt foran, af Ejendomme med en Ejendomsskyld paa 50 000 Kr. havde Sønderjylland 19,8 pCt. af samtlige Landejendomme, medens den øvrige Del af Landet kun havde 11,2 pCt.

Der er altsaa ikke nogen stærk Trang til at faa oprettet saadanne større Husmandsbrug eller mindre Gaardmandsbrug, det er ikke dem, Sønderjylland er fattigt paa. Det er, som jeg sagde før, rigtigt, at Sønderjylland er meget tyndt befolket. Jeg har her en Statistik, der indeholder en Sammenligning mellem Befolkningstallet i Sønderjylland og Ribe og Vejle Amter. De havde i 1860 nogenlunde det samme Befolkningstal. I 1860 havde Sønderjylland 147 090 Indbyggere og i 1921 163 622, altsaa en Tilvækst af 11 pCt., Ribe og Vejle Amter havde i 1860 149 764 Indbyggere og i 1921 268 586, altsaa en Tilvækst af 91 pCt. Ser vi paa Landdistrikterne, viser det sig, at her er det særlig galt med Befolkningstætheden i de 61 Aar, her er Tale om. Landdistrikterne i Sønderjylland havde i 1860 121 859 Indbyggere og i 1921 123 732, altsaa kun en Tilvækst af 1½ pCt., medens Ribe og Vejle Amter i 1860 havde 128 908 Indbyggere og i 1921 198 158, altsaa en Tilvækst af 53,7 pCt. Det, det er galt med i Sønderjylland, det, der er forsvundet i de 56 Aar under Fremmedherredømmet, er Smaabruget. Jorden er taget fra Husene, som er blevet Boliger for indvandret Arbejdskraft o. s. v. Vi mangler først og fremmest dernede Udstykning af Landbrug, af Husmandsbrug paa Størrelse, saa en Familie kan leve deraf.

Vi har det sidste halve Aar i Sønderjylland været Vidne til den Diskussion, der er blevet ført om det Lovforslag, der nu er blevet fremsat her, og jeg tror nok, at Motiverne ligger lidt anderledes, end de her officielt er blevet fremført baade af den højtærede Landbrugsminister og af det ærede Medlem Hr. Chr. Ernst Christensen. Det er Gang paa Gang blevet sagt af Medlemmer af den danske Rigsdag, at man vil have fremmet et Lovforslag som det foreliggende, fordi Jordtilliggendet til Bøndergaardene ude paa Vesterkanten er alt